

Příloha k protokolu o SZZ č.
FF JU v Č. Budějovicích
Vysoká škola:

Ústav estetiky
22. 6. 2009
Datum odevzdání posudku:

Monika Cestrová
Jméno:
Estetika
Obor:

Recenzent diplomové práce * /
Mgr. Denis Ciporanov
Vedoucí */
Mgr. Martin Kaplický
.....

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jan Mukařovský a jeho pojetí estetična

.....
(téma)

Monika Cestrová si jako téma své bakalářské práce zvolila estetickou teorii Jana Mukařovského. V sedmi kapitolách se pokusila shrnout (a na dvou místech i kriticky zhodnotit, viz str. 18. str. 30) základní myšlenky, které jsou stavebními kameny tohoto promyšleného explanačního modelu. Tématem práce konkrétně je tedy Mukařovského obecné pojetí estetické funkce, normy a hodnoty a reflexe jejich role a vzájemné konfigurace v oblasti umění i mimo něj.

Po úvodní první kapitole věnované představení základního rámce – místa Mukařovského estetiky v kontextu moderních dějin oboru od 18. století – autorka přistupuje k expozici výchozího a charakteristického rozměru jeho teorie, funkcionálního přístupu. V této druhé kapitole představuje Mukařovského klasifikaci funkcí, jejich vymezení i poměr, a patřičně zdůrazňuje klíčové metodologické stanovisko, které je zdrojem dynamismu celého pojetí pražského estetického strukturalismu: pojmání funkce z hlediska subjektu jako jejich primárního zdroje. Následující třetí kapitola je již věnována konkrétnímu výkladu Mukařovského chápání funkce estetické jako vstupní brány do regionu estetična, její definice a role v životě člověka. V této části práce se autorka podle mého nadechla k nejsympatičtější a nejčtivější interpretaci Mukařovského estetického myšlení. Logika zvoleného tématu si žádá, aby následovala analogická expozice dvou spřízněných pojmů konstituujících Mukařovského estetické pole – estetické normy a estetické hodnoty v rámci čtvrté, respektive páté kapitoly. Tak tomu i je, a autorka zde postupně představuje základní momenty obou kategorií: jejich definici a dynamické způsoby jejich vzájemného poměru. Následující šestá kapitola je věnována specifické otázce pozice těchto konstitutivních pojmů v oblasti umělecké tvorby. Tematizuje zde esenciální znakovost uměleckého díla, problém jeho polyfunkcionality a jsou též zmíněna rozličná kritéria možné kategorizace této nesmírně rozmanité a výsostné sféry principiální dominance estetické funkce. Je jen škoda, že se zde nedostalo většího prostoru tématu povahy reference estetického znaku (snad jen na str. 28 a str. 30). Je-li umělecké dílo primárně znakem (rodová podmínka), pak je způsob jeho reference (plynoucí z opacity uměleckého znaku způsobený charakterem samé podstaty estetického zájmu) klíčem k pochopení jeho specifické funkce a snad i kandidátem na možné definiční kritérium (druhově rozlišující specifikum) umění v jeho totalitě. V kapitole sedmé, závěrečné můžeme sledovat podstatné téma dynamických proměn, přechodů a esenciálně neostrých hranic mezi regiony umění, mimouměleckého estetična i sférami, kde je estetická funkce potlačena na hranici její samotné relevance. Závěr autorka pojala skromně - jako prostor stručné rekapitulace dosaženého.

Přes dobrý výběr a rozvrh tématu i jeho poctivé zpracování kazí sympatický dojem z práce několik věcí. Hlavní problém vidím nikoliv snad v celkovém výkonu interpretačním, jako ve volbě některých formulací a občasných (s vývojem práce narůstajících) neobratností jazyka. Je patrná nerovnováha v kvalitě prvních pěti kapitol a zbylé části práce. V té postupně přibývají formulace, které téma spíše znejasňují, nežli osvětlují. Na dvou místech textu zarazí čtenáře nepřesná citace (pozn. 3, str. 4, pozn. 38, str. 20). Mnohem častěji, nežli jen sporadicky se v práci objevují redundantní formulace (viz exemplárně např. druhý odstavec první kapitoly, kde se třikrát bezprostředně za sebou dozvíme, že Baumgarten pojímal estetiku jako vědu o smyslovém poznání.) Na několika místech dochází k nekonzistentnímu přeskokování z jednoho regionu do druhého v rámci jednoho argumentu. Tak například na str. 18. studentka argumentuje v otázce porušování a naplňování norem v oblasti

umění příkladem normovaného nošení paruk. V první kapitole autorka zavádí vágně a bez jakéhokoliv upřesnění téma počátků estetického vnímání. O to více udiví, proč je zrod estetického pole (alespoň tak to z formulace vyplývá) následně asociován konkrétně s dobovými erby a výzdobou hradů a zámků. To též souvisí s ilustrujícími příklady v práci obecně. Přesvědčivosti textu by jistě prospělo, kdyby se autorka tak otrocky nedržela konkrétních příkladů dodaných samotným autorem, z nichž některé přeci jen reflektují zkušenost s rozložením estetické funkce a s konfigurací estetických norem před sedmdesáti lety, a dala šanci prokázat životnost Mukařovského obecných tezí na příkladech živých, současných a aktuálnějších. (Kupříkladu Mukařovského dokumentace pozice normy v kontextu městské versus lidové kultury (folklór) hřeší na praktickou neexistenci autentického folklóru v našem kontextu a současné době.) Autorka používá hojně, avšak ne na zcela vhodných místech středníky. Zaměňuje uměleckou oblast s oblastí estetickou (ta je její nadřazenou kategorií), a to opakovaně na str. 15. a opět nešťastně - protože velmi viditelně - v samotném závěru, na str. 40.

Navzdory výše zmíněným výhradám práce bezpochyby prozrazuje poctivou přípravu, promyšlený rozvrh a především schopnost vypořádat se se tí s netriviální myšlenkovou stavbou Mukařovského estetiky. Plně tak dostává nárokům, které jsou na bakalářskou práci kladeny. Práci Moniky Cestrové proto hodnotím jako velmi dobrou a **jednoznačně ji navrhuji k obhajobě.**

velmi dobře

Návrh na klasifikaci bakalářské práce:

.....
podpis recenzenta bakalářské práce

Čes. Budějovicích 22. 6. 2009
V dne

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------

*) Nehodící se škrtněte

